

blandt Andet for Departementschefen i Kultusministeriet. Jeg kan nævne denne Mand's Navn, da han nu er død, og det, som jeg vil sige om ham, kun er til hans Ære. Da Departementschefen, afdøde Statsraad Weiss, havde talt noget med den grønlandste Præst, sagde han til ham: Ja, men kan De nu ogsaa prædike? Samme Præst havde i 15 Aar været Præst i Grønland og havde faaet Leilighed til at gjøre sig mere bekendt end Præster deroppe i Almindelighed, han havde f. Ex. oversat en Del af Biblen paa Grønlandst; men ikke desto mindre var han ikke bleven mere bekendt hernebe, end at den samvittighedsfulde Departementschef, der saavidt muligt søgte at skaffe sig Kundskab om de Præster, der søgte Forslyttelse, maatte spørge ham: Kan de ogsaa prædike? Jeg tror, vi gjøre en Æret mod Præsterne deroppe, dersom vi ikke sørge for, at deres Forhold kunne blive kjendte hernebe. De maa finde sig i mange Savn og i mange Døffrelser, — skal deres Løn derfor da være, at de tilbæjere stillede saaledes i Skyggen, at de, naar de søge Forslyttelse, ere udsatte for at blive utilbørlig tilfidsatte? Hvorfor skulle vi ogsaa negte Grønland og de grønlandste Præster den Oplivelse, — jeg tør nok bruge dette Udtryk — som dog ogsaa følger med Kirkevisitationen? Kunne de ikke nok ogsaa deroppe trænge til at høre en fremmed Nøst, og kunne de unge Præster, som komme til Grønland, ubefæstede og uden nogen videre Livserfaring, dog ikke nok trænge til at faae en Kirkevisitator, der har et længere Livs Erfaring og er kyndig i de grønlandste Forhold, saa at han kan give dem mange gavnlige Bist? Og lad mig nævne Et: Præsternes Altergang. Præsterne deroppe leve saa langt fra hinanden, at de i den Tid, de ere der, ikke kunne komme til Alters, hvad der dog vistnok er et stort Savn for mangan troende Præst. Naar der kom en Kirkevisitator derop, vilde han naturligvis ogsaa benytte Leiligheden, hvor han kom frem, til at tage Præsten og Menigheden til Alters. Det forekommer mig, at det er en billig og retfærdig Fordring af Kirkebestyrelsen, at den faar en saadan Kirkevisitator sendt derop. Kirkebestyrelsen, navnlig den høitærede Kirkeminister, har jo dog et Ansvar overfor den grønlandste Kirke; han skal jo dog efter bedste Evne søge at fremme, hvad der er til Kirkelivets Lær deroppe, og efter bedste Evne søge at fjerne alt det, der kan hindre Udviklingen af et sandt kirkeligt Liv; men som det nu er, maa han næsten gaa iblinde. Naar han nu kommer og siger: Jeg ønsker en Kirkevisitator, for at jeg kan blive istand til bedre at raade og ramme, hvad der kan være til Kirkelivets Lær deroppe i Grønland, — er det saa rigtigt, at vi negte ham det? Den Løste, at sende en Kirkevisitator til Grønland, har ogsaa været oppe før. I 1862 tilbød Dr. Kalkar, der dengang var Præst i Gladfaxe, at gaa derop som Kirkevisitator. Sa-

gen blev forhandlet paa Rigsdagen, og det daværende Finantsudvalg udtalte i sin Betænkning sin fulde Anerkjendelse, fordi Dr. Kalkar i sin Alder vilde ombytte en Landsbyprests stille Liv med et saa besværligt Sværv, men straaadede at bevilge det forlangte Beløb, fordi Dr. Kalkar ikke var det grønlandste Sprog mægtig, hvoraf Følgen vilde blive, at han kun paa anden Haand vilde kunne erfare Noget om Grønlandernes aandelige Tilstand; Flertallet frygtede derfor for, at han vilde blive ført bag Lyset om de grønlandste Forhold; men subsidiært foreslog Flertallet, at Bevillingen ikke skulde knyttes til en bestemt Person, men stilles til Ministerens Raadighed, saaledes, at han havde Frihed til at vælge, hvem han vilde, og forment Flertallet da, at der burde vælges en Mand, som havde levet længe i Grønland og var nøie kjendt med Landet og Folkets Liv og Sprog, selv om det maatte være en mindre fremragende Personlighed end Dr. Kalkar. Dette subsidiære Forslag blev ved Finantslovens 2den Behandling vedtaget med 42 St. mod 40, men ved Finantslovens 3die Behandling blev det udstemt med 48 St. mod 40. Det fremgaar imidlertid af de Forhandlingene, der da fandt Sted, naar man læser med Opmærksomhed, at naar Flertallet ikke vilde gaa ind paa denne Bevilling, saa var det, fordi man vidste, at Regjeringen ikke kunde faae nogen anden Mand at sende derop end Dr. Kalkar, en Mand, som man, trods hans udmærkede Egenskaber og varme Sver for Missionen, dog frygtede for, ikke var skikket til dette Sværv, fordi han ikke var det grønlandste Sprog mægtig; men nu have vi en saadan Mand, en Mand, som vel ikke er en saa fremragende Personlighed som Dr. Kalkar, men som har opholdt sig som Præst der i 15 Aar, er nøie kjendt med grønlandste Sprog og Forhold og har siden den Tid, han kom her til Danmark, været Lektor i Grønlandst hernebe, og som har oversat en stor Del af Bibelen paa Grønlandst. Han har ikke nogensomhelst pekuniær Fordel af at drage derop, det er kun af Skjerlighed til det Folk, han har levet saa længe iblandt, at han er villig til at drage derop. Skulle vi negte det? Der blev af den ærede Folkethingsmand for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen) anført, at man frygtede for, at hvis der kom en kirkelig Visitator derop, saa skulde den Splid, der er med Hensyn til Opsfattelsen af, hvorledes en Mission bør drives, indvirke forstyrrende paa Missionen. Det fremgaar af Betænkningen, at man navnlig var bange for, at Missionæren i Godthaab, Pastor Valle, og den Mand, man har paatænt at sende derop som kirkelig Visitator, skulde med Hensyn til Opsfattelsen af, hvorledes Missionen bør drives, staa paa et meget forskjelligt Standpunkt. Jeg tror, at man lader sig noget vilde af denne Benævnelse, den grønlandste Mission. Det burde